

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

Theologiae Mysticae Sive Exercitiorum Spiritualium Admodum Reverendi Patris P. Aloysii Siderei, Alias Vincentii Caraffa, Societatis Iesv Praepositi Generali, Tomvs ...

ex Italico Latino recenter idiomate opera et studio fidelissimi cuiusdam
interpretis donatus

Iter ad coelum in quatuor partium Semitas seu partes, & Fasciculum
Myrrhæ

Caraffa, Vincenzo

Coloniae Agrippinae, 1660

Proloquium Interpretis Ad Candidum ac benevolum Lectorem.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-49363](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-49363)

Proloquium Interpretis

Ad

Candidum ac benevolum Lectorem,

Alterum, en Lector benevole, exhibeo Angelum itineris ac peregrinationis tuæ ducem & comitem, naturâ disparem, officio parem, vitæque sanctitate non multum absimilem ei, qui ab ortu nativitatis in custodiam tuî deputatus est. Enimverò nulla est pars itineris cœlestis, tractatus nullus, in quo non ritè recteque munere fungatur Angelico, illuminat, instruit, docet, *Fidem, Misericordiam, Iustitiam, Castitatem.* His enim itineribus, inquit S. Ambrosius ^{Tract. sup. mag.} *serm. 74. pervenitur ad salutem.* Et ut loquar cum Gerlone, *astat, fulget, pulsat, jubet, solvit, educit, liberat,* in eum denique collimat scopum, ut te benevolum Lectorem salvum, sanum, incolumem dotibusque cœlestibus prædivitem, æternique sponsalitiij nexu copulatum jungar cœlesti patriæ. Officio offero parem Angelo Tobie junioris duci & socio, quod enim is *corde piscis accenso, abegerit Asmodæum,* id Author, ut sollicitus itineris tui comes præstat quartâ parte itineris cœli, doctissime exponendo, quâ ratione *Corde Christi in Cruce affato fugatus sit diabolus, & per amaritudinem fellis illuminatus sit Mundus.* ^{S. Aug. Sermon. 4. de SS. Petro & Paulo.} *Attentâ lectione singulos percurrere tractatus, & post cujuslibet decursum cum Apostolorum*

A 4

prin

Proloquens

principe quasi à somno excitatus, & è tenebri-
colo eductus ergastulo exclamare cogèris. Nunc
scio verè, quia misit Deus Angelum suum, & eripuit me
de manu Herodis, nempe diaboli, & de omni exspe-
ctatione plebis Iudaorum, id est, sociorum. Hinc est
quod nullum ferè in Vrbe seu potius Orbe Ro-
mano religiosarum præsertim Virginum extet
Cænobium, ubi cum perfectâ observantiâ non
vigeat quoque venerabilis hujus Authoris le-
ctio. Quod si teste Sidon. mens pateat in libro,
sicut vultus in speculo, & ex ungue liceat dig-
noscere leonem, facilè perspicias eximiam vitæ
ejus sanctimoniam, zelumque animarum,
quem passim comprobant ipsius opera, quæ
quamvis doctissimè fuerint composita, & in
doctrinâ D. Thomæ & SS. PP. majori ex parte
fundata, ut non immerito Typographi Itali
pro eorundem impressione certatim supplica-
rint; nihilominus devotissimus Author, uti sui
contempus erat studiosissimus, ita & quæcun-
que composuerat, vilissima & vix typo digna
existimabat: unde magnâ cum difficultate è
manibus ejus extorqueri potuerunt, quæ alias
lucem jam dudum aspexissent.

Porrò non eandem partium itineris ad cœ-
lum servavi methodum & ordinem; quartam
enim partem, quæ agebat de virtutibus tum in
genere, tum in specie, subrogavi in locum ter-
tiæ, tertiam verò pertractantem de Christi Re-
demptione, de Sacramento Eucharistiæ & Sa-
crificio Missæ in locum quartæ, ut sic quatuor
itineris cœli partes, ac proindè hæc Theologia
mystica toti Summæ D. Thomæ veluti suo fun-
damen-

Ad Lectorem.

damento & basi corresponderet. Nec temere credas velim id factum, idem namque consilium prius proponere volui Authoris hujus dignissimo Successori, moderno, inquam, ejusdem celeberrimæ ac nunquam satis laudatæ Societatis Præposito Generali, qui ut legitimum approbaret hunc ordinem, me dignatus est responso sequentis tenoris.

Admodum Reverende Pater.

Mitto P. Vestra petitum libellum (hic unicus desiderabatur) qui est inscriptus la seconda parte del Camino del cielo sub nomine P. Aloysii Sideri, & opto ut quem fructum se percepisse significat P. Vestra ex aliis opusculis ejusdem Authoris, ex hoc etiam percipiat. Quod vero velit transferre hæc opuscula in linguam latinam, laudo pium consilium assumendi laborem cessurum in multorum utilitatem. In titulo communi, quem constituit præfigere, nihil occurrit, quod addendum aut tollendum videatur. De ordine partium inter se potest P. Vestra liberrime statuere. Is, quem proponit, non est incongruus. Divina Bonitas imperiet P. Vestram cumulatis donis cælestibus benedictione, & ipsa retineat quasi constantem memoriam mei in SS. suis sacrificiis atque precibus.

Rome 12. May. 1657.

P. Vestra.

Servus in Christo

G. Nickel.

† ‡

Cate-

Proloquium

Cæterum innumeram errorum mendarumque, quæ ex solitâ Typographi negligentia & incuriâ irrepserunt, ut vidi multitudinem enormitatemque, haud exiguo animus meus amaro tactus fuit, & eò magis, quò amplius non dabatur correctioni seu emendationi locus. Esto mihi non incumberet correctoris officium, id tamen lubens præstitissem, nihil aliud iussisset obedientia. Qualis cruciatus & tormentum, videre fœtum innumeris dirisque plagis faucium, sed incurabilem! Tantisper nihilominus temperat hunc amarorem ordinarius mundi hujus cursus, qui talis est, ut, quò res longius à suo recedunt principio & origine, eò magis etiam à suâ primitivâ sibi que ingentia abstrahantur perfectione: Vina optima ad remotiores provincias è loco suo nativo deducta paulatim corrumpuntur vel nautarum malitiâ, seu incuriâ, vel aeris intemperie: monetæ aureæ argenteæque quamprimum è manibus monetarij elabuntur integræ, circumciduntur à manibus aliâs circumcisioni perpetam addictis, suoque valore unâ cum pondere orbantur, destituuntur: agri summo etiam labore & industria primitus excolti urticas successu temporis proferunt & lolia; ideoque nisi continuam agricolâ adhibeat curam, innumera in iisdem succrescunt zizania; Hinc Virgilius Georg. 2. *Redit agricolis labor actus in orbem.* Aquæ fontanæ terræ, quam allunt successive imbibunt saporem, fontis sui, è quo originantur, virtutem saporemque sensim exhalantes: Denique qui in *Solem venit*, inquit Seneca Epist. 108. *licet non in*
hos

Ad Lectorem.

hoc venerit, colorabitur: qui in unguentaria sederunt, & paulò diutius commorati sunt, odorem secum loci ferunt. Dan. c. 2.
Perpulchre totum hunc rerum statum exprimebat celebris illa Nabuchodonosoris statua, cuius caput erat ex auro optimo, pectus & brachia argentea, venter & fœmora ex ære, tibiæ ferreæ, pedum pars alia ferrea, alia fictilis. Et verò appositè hæc statua repræsentabat hominum literatorum opera: cum enim à suo primario Authore prodeunt summâ cum industria elaborata, bene climata, verè aurea sunt, dum transeunt ad brachia interpretum, fiunt nonnunquam argentea; quamprimum verò typo typographorumque subjiciuntur ruditati & potestati, nativa sua auri argentivè spoliantur specie, ac ferream luteamque induere coguntur, ut propterea & Author, & Interpres justam conquerendi ansam habeat cum Propheeta; quomodo obscuratum est aurum, mutatus est color optimus? filij inlyti & amicti auro primo: quomodo reputati sunt in vasa testea opus manuum figuli? Melius hinc cum nostro intellectu actum iri quorundam judicium est, si res ipsæ nobiscum non per voces vicarias colloquerentur; aut saltem si more Angelico, vel omnia per species nobis innatas intelligeremus; at hujusmodi vota hoc rerum statu vana sunt, & prorsus inefficacia,
Non immerito tamen indignè ferrur à pluribus prudentioribus, arguiturque singularis quidam impostor, nomine tenus religiosus (proprio parco nomini ob reverentiam ordini suo debitam) arguitur, inquam, non injustè veluti temerarius & arrogans Sycophanta, ob
infig-

infligne, quod non semel dedit, temeritatis &
 arrogantie suae testimoniū, dum proprio post-
 habito honore, & omni excussa religiosa mo-
 destia potestatem sibi assumpsit aliena Inter-
 prerum opera censendi & damnandi, appro-
 bandi propria, perindē ac si autoritate Plato-
 nem apud Græcos, aut eloquentia Ciceronem
 inter Romanos æquaret. Sed dimittite eum
 cum Semei, ut maledicat, sinite eum uticare &
 larrare, qui mordacis instar & degeneris canis
 larrare amat. Non enim, teste D. Greg. in Ezech
 coloris derogatio est, sed commendatio, si cæci
 de illo mentiantur & judicent falsum. Nec et-
 iam Medici diffamatio, sed commendatio est,
 si phreneticus ei maledicat, sicut nec vineæ de-
 rogatio, sed commendatio est, si odorem ejus
 serpentes & virulentæ viperæ sufferre nequeant
 Nec denique lucis derogatio aut diffamatio est
 sed commendatio, si eam fugiant vespertilio-
 nes. Neque temerē omninō suspicantur non-
 nulli, hunc calumniarum mercatorem in ean-
 dem navigasse cymba, in eundem collimasse
 portum, in quem quondam collimabat quidam
 alius Impostor invidus, sed ridendus: qui ut a-
 lienarum ædium obstaret venditioni, quosdam
 lapides scabrosos, & malè compositos ab ædi-
 bus venalibus avulsos emptoribus obtulit, &
 in speciem circumtulit, quo astu ad propria
 domus venditionem emptores allectum iri
 sperabat. Aut fortassis suæ editioni satis tenui
 adhuc deerant aliquot folia, quibus feras arun-
 dinis (Sic cum Augustino in psal. 67. appella-
 rim scripturientes malè feriatos) bestialem sa-
 pien-

2. Reg.
16.

Ad Lectorem

pienciam non ad sobrietatem sapiendo, per ca-
lamos imprudenter, imò infelicitè ac exitia-
liter adhibitos illinere opuserat. Eum nihilo-
minus existimaverim nonnullo præmio & lau-
de dignum: cum enim hujusmodi delectetur
studio & officio addendandi & coacervandi
mendas & errata aliorum librorum, magno
sublevabit labore eos, quotquot deinceps sua
in lucem edituri sunt opera. Quamobrem sin-
gulorum tractatum errores & mendas, quæ
omnes ad integrum sufficerent conficiendum
libellum, annotare nolui nè in hujus Ca-
villatoris messem, quam sibi soli reserva-
re videtur, falcem meam mittam. Nec dubito,
quin tibi, benevole lector, vel unicum hoc
meum motivum, esto non desint alia, sufficiat.
Ne de tua quoque benevolentia & eruditione
dubitare videar, sic enixè te rogo, si pateris, &
finio cum S. Bonaventurà libro suo confessio-
nali sequentes præfigente versus.

*Sis mihi Corrector refecando superflua Lector,
Veraque digneris, quæ desunt, jungere veris.*

Constitueram insuper hoc postremo loco quo-
rundam titulorum, quos R^{mus} Author Beatissi-
mæ Virgini ex SS. PP. attribuit, & post alios
Hæreticos nonnulli Scioli in controversiam re-
center vocarunt, specialem ponere expositio-
nem ex R. P. Raynaudi Glossario de promen-
dam, nimirum, quâ ratione Sanctissima Virgo
dicatur *Mater gratia, Causa salutis nostra, &c.* Ve-
rùm id præstabo alio commodiori loco, nem-
pe

Proloquium

pè in indice Secundæ partis itineris ad cœlum, quæ specialiter tractat de exercitio devotionis erga SS. Deiparam, & varias ejusdem exponit prærogativas & privilegia. Ad eum igitur locum Lectori curioso recurrendum erit.

Ad Zoilum quendam celebrem.

NOva, en Zoilorum Magister, prodit versio latina, non adultera, sed innumeris ad nauseam adulterata mendis. In postremâ legis, quâ jubentur adulterini mulctari errores, executione evidens perversi Judicis Schema dedisti duo namque patraisti peccata sat enormia, & tali ac tanto viro, qualis videri exoptas, prorsus indigna. Primum est, saxis obruisti innocentem & reum illæsum abire fecisti, incusasti Interpretem, excusasti Typographum, nimirum:

Dat veniam corvis, vexat censura columbas invida.
Alterum, præteriisti Christi monitum: *Qui sine peccato est* (ita præcipit ipsa Veritas) *mittat in illam lapides.* Justè rectèque justitiæ non modo Judicem; sed etiam executorem egisses, si fontem lapidasses, & tu ipse eadem labe respersus non prodijisses; sed tibi palpo, alijs Cato fuisti, alijs medens, & ipse vulneribus scatens; quid turpius, cum redarguit culpâ censorem? Consultius à longè stetisses tundendo pectus tuum cum Publicano, & dixisses: Deus propitius esto mihi peccatori, quàm quod tacite te ipsum cum superbo Pharisæo jactasses: non sum sicut cæteri hominum, raptores, injusti, adulteri, velut hic Publicanus. Malo nodo similis poterat quæri cuneus, sed convitium convitio regere
est

Ad Zoilum.

est lutum luto purgare. Silere prorsus consti-
tueram secutus monitum D. Chrysoctomi: Si
vis ulcisci, sile, & funestam dedisti plagam. Mo-
nendus tamen eras, ne instat maligni Scribæ
deinceps dilatares phylacteria tua, magnifica-
res fimbrias cum tanto famæ proximi detrimē-
to: ut scires falsis tuis imposturis seu mendaciis
nullum prudentem deceptum; sed ea authori
suo fuisse mentita; mendacia etenim, juxta oris
aurei eloquium, si non habent, quem decipiant
ipsa sibi mentiuntur: ut denique exutis furiosi
& degeneris canis moribus, mores & naturam
indueres religiosi canis ardentem boni exem-
pli facem ore gestantis, qualem tua præ se fe-
runt insignia.

Liber impressus ad eundem
Zoilum.

NUnquid, Zoile, bonum tibi videtur, si ca-
lumnieris me, & opprimas me opus ma-
num illiteratorum hominum? Cur contra fo-
lium, quod vento rapitur, ostendis potentiam
nominis tui, liberè sinistrèque nimis deba-
chando in alienos libros? Et stipulam siccam
persequeris, & consumere me vis peccatis im-
pressionis meæ? An quia figulus figulum odit,
oculusvè tuus nequam est, & livore invidiæ ta-
belcit? Optimum en recipe & collyrium,
quod Author meus 3. parte itineris cælestis
suggerit superbo ac invido homini ut effica-
cissimum: spernere nullum, spernere sese, sper-
nere sperni. Tu primo, nec non secundo utere
tibi apprimè necessario, eodemque invidiæ
super-

Ad Lectorem.

superbiaque tuæ pessimo medere carattho
postremum mihi reservo & applicabo à te
spretus. Vale.

Typographus Italus Lectori Italo S.

Ad Lettore.

LA negligènza d'ogni arteficio ti farà
lageuolmente conoscere, che la presente
Operetta non nacque per comparir' in
questi tempi alla luce del publico, doue con
tanta pompa, e tante gale si veggono tutto
giorno vscir' opere Italiane. E vagna il vero,
se s'attendeva il consenso dall' Autore, sareb-
be stata perpetuamente sepolta, non auueden-
dosi la modestia di lui, ch' vna tal' Opera più
luce haurebbe recata, che riceuuta dalle stam-
pe. Mà volle Iddio, che capitasse, non sò co-
me, alle mani di persona, la quale, accortasi,
ch' in pochi fogli erano colla breuità dello sti-
le raccolti molti volumi, abbondante pascolo
di chi hà più fame di pensieri, che di parole;
si risolse, così qual'era, di stamparla. Perdo-
narà l'Autore all' ardire di questo fatto, e scus-
ferà il Zelo, di chi per publico bene com-
mise il furto. Tu intanto, o Lettore, ti dis-
porrai ad intrare nel Cammino, che qui ti
s'apre: e basti per invitarti & allettarti, ch'
egli è Cammino del Cielo.

Facultas